

Огляд законодавства

Огляд законодавства з питань внутрішнього переміщення, підготовлений УВКБ ООН | Грудень 2020

Набули чинності

- Ратифікація угоди про фінансову співпрацю щодо пошуку житлових рішень для ВПО
- Державний бюджет на 2021 рік
- Нормативне регулювання дій із протидії поширенню COVID-19 в Україні
- Продовження дії Закону про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей
- Доступ до фонду тимчасового житла для ВПО
- Облаштування контрольних пунктів в'їзду-виїзду (КПВВ) на лінії розмежування на сході та адміністративному кордоні з Кримом

Проекти

- Зміни до Закону про ВПО
- Зміни до Закону про осіб, зниклих безвісти

Інші події

- Збільшення фінансування житлових рішень для ВПО
- Концепція економічного розвитку Донецької та Луганської областей

Набули чинності

[Ратифікація угоди про фінансову співпрацю щодо пошуку житлових рішень для ВПО](#)

2 грудня 2020 року Парламент ухвалив [закон №1037-IX](#)¹ про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Німеччини про фінансове співробітництво, спрямоване на пошук житлових рішень для ВПО. Закон набрав чинності 8 січня 2021 року. Більше деталей щодо змісту наведено в Оглядах законодавства, підготовлених УВКБ ООН, за вересень² та листопад³ 2020 року.

Впровадження Угоди потребує ухвалення Урядом підзаконних нормативно-правових актів для визначення процедури реалізації. Їх прийняття дозволить розпочати реалізацію проекту на початку 2021 року в усіх областях на контрольованій території (КТ)⁴. Згідно з наявною інформацією⁵, буде створена нова черга на отримання житла. Скоріш за все, ця опція буде доступна тільки для ВПО. Існуюча черга на отримання житла не буде використовуватися для реалізації цієї угоди. Дозволяється реєструватися в обох чергах. Оприлюднення деталей щодо процесу відбору очікується на початку 2021 року.

¹ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1037-IX#Text>

² Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн: <https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2020/11/2020-09-Legislative-Update.pdf>

³ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн: https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2020/12/2020-11-Legislative-Update_ENG.pdf

⁴ Пост на Фейсбукі пана Руслана Калініна, колишнього заступника Міністра у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та ВПО, який був безпосередньо залучений до комунікації цієї Угоди в 2019-на початку 2020 року. Пост знаходиться у вільному доступі онлайн (російською мовою): <https://www.facebook.com/ruslan.dn/posts/4668533836554874>

⁵ Там само

Державний бюджет на 2021 рік

Прийнятий 15 грудня, Закон про Державний бюджет на 2021 рік (Закон №1082-IX⁶) набрав чинності 1 січня 2021 року. Основні витрати на діяльність, пов'язану із захистом переміщеного та постраждалого внаслідок конфлікту населення, викладені нижче (в тис. грн.). Збільшені витрати (у порівнянні з 2020 роком) позначені зеленим кольором. Зменшені або непередбачені витрати позначені червоним кольором. Витрати, що не зазнали змін, додатковим кольором не позначені.

Державний орган / бюджетна програма	2020	2021 остаточний
<i>Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України (Мінреінтеграції)</i>	128,615.5	947,450.0
<i>Видатки в рамках діяльності Мінреінтеграції</i>		
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України	20,000.0	125,000.0
Інформування населення про небезпеки вибухонебезпечних предметів	5,000.0	5,000.0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проекту "Житло для ВПО"	485,000.0	Не передбачено
Грошова компенсація постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру	20,000.0	114,000.0
Субвенція місцевим бюджетам на житло для переміщених учасників АТО/ООС з інвалідністю	248,445.0 (покривається Міністерством у справах ветеранів)	248,445.0 (покривається Міністерством у справах ветеранів)
Забезпечення належних умов в'їзду та виїзду осіб на НКТ/ТОТ		267,114.5
Заходи щодо створення систем та баз даних з питань реінтеграції		5,000.0
Реінтеграція молоді з НКТ/ТОТ		30,000.0
Розвиток інфраструктури сільського господарства у Луганській області		30,000.0
<i>Міністерство соціальної політики України</i>	312,907,779.8	311,302,029.8
<i>Видатки в рамках діяльності Мінсоцполітики, пов'язані з переміщенням</i>		
Щомісячна адресна допомога ВПО	3,042,568.6	3,051,573.3
Фінансування заходів щодо захисту дітей, сімей, жінок з найуразливіших категорій суспільства	84,809.6	66,019.8
Фінансування субсидій на житлові та комунальні послуги	39,329,479.0	36,607,708.6
Фінансування розселення попередньо депортованих народів (кримських татар)	20,000.0	Не передбачено
Реалізація пілотного проекту "Розвиток соціальних послуг"		10,000.0
<i>Міністерство освіти і науки України</i>	42,760,372.3	50,838,203.0
<i>Міністерство охорони здоров'я України</i>	114,550,207.7	159,189,672.1
<i>Міністерство юстиції України</i>	13,883,132.2	15,452,715.6
<i>Видатки в рамках діяльності Мін'юсту</i>		
Координаційний центр надання безкоштовної правової допомоги (БПД)	820,753.7	954,790.8
Фінансування послуг та видатків адвокатів БПД	385,184.0	385,184.0
<i>Міністерство розвитку громад та територій України (колишнє Міністерство регіонального розвитку)</i>	621,723.2	931,070.9
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів транскордонного співробітництва	Ця бюджетна лінія відсутня	Не передбачено
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад	2,100,000.0	62,550.0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення	1,275,000.0	1,650,000.0

⁶ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-IX#Text>

України (загальнонаціональні видатки)		
Надання державної підтримки для будівництва (придбання) доступного житла	Ця бюджетна лінія пуста	Не передбачено
Здешевлення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступним житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов		35,000.0
Державний фонд регіонального розвитку	4,900,000.0	4,500,000.0
Міністерство оборони України	117,509,257.8	117,626,443.2
Державна служба з надзвичайних ситуацій України	15,374,373.3	16,341,656.1
Державна міграційна служба України	3,987,090.5	3,582,422.8
Керівництво та управління у сфері міграції, громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб	191,026.2	212,562.9
Забезпечення виконання завдань та функцій у сфері громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб	3,798,539.3	3,368,857.7
Внески до Міжнародної організації з міграції	922.2	1,002.2
Адміністрація Державної прикордонної служби України	12,968,326.7	14,225,588.9
Служба Безпеки України (СБУ)	12,165,891.9	14,959,625.1
Офіс Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини	124,671.4	213,709.2
Фінансування Національного превентивного механізму (катування) Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини	1,567.0	3,282.0
Донецька обласна державна адміністрація	373,909.6	314,499.5
Луганська обласна державна адміністрація	278,839.4	203,187.4
Херсонська обласна державна адміністрація	263,212.9	212,062.1

Як можна побачити з таблиці, найсуттєвішим чином збільшені бюджети Мінреінтеграції, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства розвитку громад та територій та Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Бюджети Міністерств освіти і науки, юстиції та оборони; СБУ, Державної служби з надзвичайних ситуацій та Державної прикордонної служби отримали відносно незначне збільшення. Бюджет Міністерства соціальної політики зазнав відносно незначного скорочення. Державна міграційна служба зазнала найбільшого скорочення бюджету приблизно на 10%. Всі обласні адміністрації Донецької, Луганської та Херсонської областей зазнали скорочення бюджету приблизно на 5-7%.

Житло залишається найгострішим питанням для ВПО. Більшість видатків, пов'язаних з житлом, що були доступними для ВПО та закладеними у бюджети попередніх років (доступне житло 50/50, проєкт "житло для ВПО", розселення попередньо депортованих народів) не передбачені бюджетом на 2021 рік. В бюджеті 2021 передбачені кошти на житло для переміщених учасників АТО/ООС. Водночас, під час другого читання було додано нову можливість. Це здешевлення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступним житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов (35 млн гривень). Оскільки ВПО включені до програми доступного житла 50/50, вони також можуть скористатися і цією програмою. УВКБ ООН здійснюватиме моніторинг цього нововведення.

Позитивним є збільшення обсягів фінансування субвенцій для підтримки територій, постраждалих внаслідок конфлікту (125 млн. грн. порівняно з наявними 20 млн. грн.). Враховуючи це, більша кількість населених пунктів зможе отримати цю субвенцію для покращення інфраструктури та доступу до послуг мешканців приймаючих громад, ВПО та населення, постраждалого внаслідок конфлікту. Крім того, суттєво збільшено обсяг фінансування компенсації за зруйноване житло (114 млн. грн. порівняно з 20 млн. грн., виділених в 2020 році).

Бюджетом передбачені нові категорії видатків: покращення умов на КПВВ з НКТ та Криму; розробка систем/баз даних з питань реінтеграції; реінтеграція молоді з НКТ/ТОТ та розвиток інфраструктури сільського господарства в Луганській області.

Нормативне регулювання дій із протидії поширенню COVID-19 в Україні

В грудні 2020 року, Уряд продовжив обмежувальні заходи з протидії поширенню COVID-19 в Україні. Своєю [Постановою №1236](#)⁷ від 9 грудня, він продовжив обмежувальні заходи до 28 лютого 2021 року. Перелік оновлених загальнодержавних заборон включає в себе:

- перебування без маски у громадських місцях та громадському транспорті;
- перебування на вулиці без документу, що посвідчує особу;
- залишення місць самоізоляції/обсервації;
- перетин державного кордону України іноземцями та особами без громадянства, які не мають страхування, що покриває витрати, пов'язані з лікуванням COVID19 та обсервацією. Це положення не застосовується до осіб, які постійно проживають в Україні, біженців та осіб, які потребують додаткового захисту, працівників міжнародних та гуманітарних представництв, акредитованих в Україні, та членів їх сімей, військовослужбовців збройних сил держав-членів НАТО та держав-учасниць програми НАТО «Партнерство заради миру»;
- перетин лінії розмежування на сході та адміністративного кордону з Кримом іноземцями та особами без громадянства, які не мають страхування, що покриває витрати, пов'язані з лікуванням COVID19 та обсервацією;
- проведення публічних заходів, де кількість учасників перевищує 20 осіб, крім випадків, коли це необхідно для функціонування органів державної влади та органів місцевого самоврядування або тренування національних збірних України;
- відвідування культових споруд та приміщень, облаштованих для молитовних потреб, більш ніж однією особою на 5 квадратних метрів, або якщо не забезпечено дотримання фізичної дистанції в 1,5 метра;
- відвідування дискотек та нічних клубів, інших фестивальних заходів;
- відвідування кінотеатрів та театрів, якщо зайнято більш ніж 50% від загальної кількості місць;
- відвідування музеїв, виставок та галерей з більш ніж однією особою на 10 квадратних метрів;
- робота музеїв та спортзалів з більш ніж однією особою на 20 квадратних метрів;
- у громадському транспорті водії мають пересвідчитися, що кількість пасажирів дорівнює загальній кількості місць для сидіння. Всі пасажирів мають носити маски;
- робота кафе та ресторанів заборонена з 21:00. до 7:00, окрім послуг із самовивозу та доставки; та кануну Нового року, коли робота буде дозволено з 23:00 31 грудня до 7:00⁸ 1 січня 2021 року;
- надання послуг з хостингу (за винятком готелів та реабілітаційних центрів);
- відвідування освітніх закладів більш ніж 20 особами заборонено. Виключення стосуються закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої мистецької освіти (якщо більш ніж 50% вчителів та учнів перебувають на самоізоляції через контакт з особами з підтвердженими випадками COVID-19 перебуває, такі заклади також будуть повністю закриті);
- планова госпіталізація у медичних закладах заборонена (окрім випадків, пов'язаних із пологами, онкологією, паліативною допомогою та ургентними операціями). Відвідування закладів, що надають паліативну допомогу та соціальний захист вразливим особам (крім осіб, залучених до реагування на надзвичайні ситуації, зокрема, медичних працівників та пожежників) також

⁷ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vstanovlennya-karantinu-ta-zaprovadzhennya-obmezhuvalnih-protiepidemichnih-zahodiv-1236-091220>

⁸ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): https://www.kmu.gov.ua/news/uryadom-zaprovadzheno-perelik-karantinnih-obmezhen-yaki-diyut-z-19-grudnya-2020-roku-na-vsij-teritoriyi-ukrayini?fbclid=IwAR0KZWJLRnxnybTDJvt_ITK5k0dtpQqST8mWZguBUhUgvmJuRXpQw_QSik

заборонено. Відвідування пунктів тимчасового розміщення біженців та шукачів притулку (ПТРБ) та пунктів тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають на території України, також заборонено, окрім як для осіб, які надають правову допомогу.

Окрім цього, Уряд запроваджує повний локдаун з 8 по 25 січня 2021 року. Це означає, що робота торгових центрів, розважальних центрів, інших розважальних закладів, культурних закладів, спортзалів, фітнес-центрів та басейнів забороняється. Супермаркети, продовольчі магазини, АЗС, аптеки, ветеринарні аптеки, фінансові інституції, послуги доставки з кафе та ресторанів продовжують працювати. Очікується, що це мінімізує взаємодію між людьми та знизить поширення COVID-19.

[Продовження дії Закону про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей](#)

15 грудня Парламент прийняв зміну до статті 1 Закону про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей щодо продовження терміну його дії до 31 грудня 2021 року⁹. Цю зміну було запроваджено з метою виконання Україною своїх зобов'язань за Мінським мирним процесом стосовно передумов для інтеграції непідконтрольних територій (НКТ) Донецької та Луганської областей.

[Доступ до фонду тимчасового житла для ВПО](#)

23 грудня 2020 року Уряд ухвалив [Постанову #1311](#)¹⁰ про внесення змін до Постанови №582 від 26 червня 2019 року¹¹ про формування та надання фондів житла для тимчасового проживання ВПО. В той час як алгоритм залишається незмінним¹², прийняті зміни уточнюють процедуру його здійснення. Тепер ВПО можуть подавати документи на отримання тимчасового житла в будь-яких інших населених пунктах того ж району (району чи об'єднаної громади), де знаходиться населений пункт їхнього фактичного проживання. Раніше можна було подати заяву на отримання тимчасового житла тільки після проживання у певному населеному пункті протягом одного року. Наразі цю вимогу скасовано. Місцеві органи влади/військово-цивільні адміністрації можуть переглядати бальну систему оцінювання, що спочатку базувалася на основі критеріїв вразливості (такі як інвалідність, кількість дітей у сім'ї або участь в АТО/ООС). Вони можуть затвердити додаткові бали (максимум 20), залежно від того, які категорії осіб вважаються такими, що мають пріоритетну потребу у тимчасовому житлі в конкретному населеному пункті. Ця норма є широкою і може застосовуватися до багатьох випадків. Зокрема, додаткові бали можуть бути прив'язані до потреб ринку праці; коли фахівці з певних професій (наприклад, викладачі) можуть отримати такі бали в населеному пункті, де вони працюють. Очікується, що ВПО отримає документи на користування тимчасовим житлом протягом 30 днів після того, як спеціальна комісія розгляне його/її заяву та надасть позитивний висновок. В іншому випадку¹³, рішення скасовується. Залишається можливість повторного звернення із заявою на отримання тимчасового житла.

В той час, як прийняті зміни спрощують доступ ВПО до тимчасових житлових рішень, вони не вирішують ключові питання, що перешкоджають цьому доступу. Оскільки фонд житла для тимчасового проживання є

⁹ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1078-IX#Text>

¹⁰ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-poryadku-nadannya-v-timchasove-koristuvannya-zhitlovih-primishchen-z-fondiv-zhitla-dlya-timchasovogo-prozhivannya-vnutrishno-peremishchenih-osib-i231220-1311>

¹¹ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/582-2019-%D0%BF#Text>

¹² Дивіться, будь ласка, більше деталей в Огляді законодавства, підготовленому УВКБ ООН, за липень, 2019 року у вільному доступі онлайн: <https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2020/07/2019-07-Legislative-Update.pdf>

¹³ Єдиним виключенням є наявність поважних причин. Поважні причини є еквівалентом форс-мажорних обставин: це є причини, що виникають незалежно від волі ВПО або її законного представника

дуже обмеженим по всій території України, забезпечення доступу до нього може бути складним. Водночас, місцеві органи влади можуть звертатися із заявами на отримання субвенцій з державного бюджету для покриття збільшення фонду житла для тимчасового проживання.

Облаштування контрольних пунктів в'їзду-виїзду (КПВВ) на лінії розмежування на сході та адміністративному кордоні з Кримом

28 грудня 2020 року Уряд ухвалив [Постанову №1368](#)¹⁴ про внесення уніфікованих змін до облаштування КПВВ на лінії розмежування на сході та адміністративному кордоні з Кримом. Він уповноважив державне підприємство «Реінтеграція та відновлення»¹⁵ займатися питаннями облаштування всіх КПВВ. Це є позитивним нововведенням. УВКБ ООН та інші організації протягом тривалого часу займалися адвокацією щодо визначення єдиної урядової структури, яка відповідатиме за КПВВ.

Постанова визначає технічні вимоги до КПВВ та двох типів зон, що функціонують неподалік від них. Режимна зона створена для проходження верифікації пішоходів та транспортних засобів. Сервісна зона надає доступ до адміністративних послуг на КТ та громадського транспорту. Кількість КПВВ та межі їхніх зон в Херсонській області пропонуються Державною прикордонною службою та Мінреінтеграції та затверджуються Херсонською обласною державною адміністрацією. Кількість КПВВ та межі їхніх зон в Донецькій та Луганській областях пропонуються Донецькою та Луганською військово-цивільними адміністраціями та затверджуються Командувачем Операції об'єднаних сил (ООС).

Проекти

Зміни до Закону про ВПО

7 грудня народні депутати зареєстрували у Парламенті [законопроект №4487](#)¹⁶, запропонувавши внести зміни до Закону про забезпечення прав і свобод ВПО. Метою цієї проєктної ініціативи є відв'язування доступу до державних послуг та виплат, що не пов'язані з внутрішнім переміщенням, від реєстрації як ВПО. Вона пропонує прибрати адміністративні перепони, такі як фізична ідентифікація та верифікація ВПО, які наразі застосовуються до отримувачів пенсійних та соціальних виплат. Законопроект пропонує визначити підстави для інтеграції ВПО до приймаючих громад, роблячи ВПО та їхні потреби видимими для місцевих органів влади. Очікується, що це забезпечить врахування ВПО та їхніх потреб під час планування та бюджетування, що здійснюються органами місцевої влади. У законопроекті містяться процедури для розробки та впровадження житлових рішень для ВПО. Він також висвітлює координуючу роль та обов'язки Мінреінтеграції як органу центральної влади, що відповідає за питання, пов'язані з ВПО.

У разі прийняття, законопроект може допомогти задовольнити потреби ВПО під час зatoryного переміщення. Він має забезпечити відсутність міцних зв'язків між реєстрацією як ВПО та доступом до послуг. Він має прибрати «статус ВПО» із законодавства України, концепту, що створює численні перепони на шляху до пошуку довгострокових рішень для переміщених осіб.

¹⁴ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-a1368>

¹⁵ Установа координується Мінреінтеграції

¹⁶ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70641

Зміни до Закону про осіб, зниклих безвісти

15 грудня народні депутати зареєстрували у Парламенті [законопроект №4495](#)¹⁷, запропонувавши внести зміну до Закону про правовий статус осіб, зниклих безвісти. Технічною зміною пропонується включити представників Міністерства у справах ветеранів до Комісії з питань осіб, зниклих безвісти. Це є логічним кроком, оскільки серед зниклих безвісти багато військових.

Інші події

Збільшення фінансування житлових рішень для ВПО

9 грудня Мінреінтеграції [заявило](#)¹⁸ про те, що житлові рішення для ВПО є серед його пріоритетів на 2021 рік. Очікується, що збільшене фінансування з Державного бюджету зможе забезпечити житлом 300 родин ВПО. Першочерговими отримувачами будуть ВПО, які проживають в місцях компактного проживання. Паралельно, Міністерство буде активно залучено до реалізації угоди щодо фінансової співпраці з Урядом Німеччини (описано вище).

Концепція економічного розвитку Донецької та Луганської областей

23 грудня 2020 року Уряд прийняв своє [Розпорядження №1660-р](#)¹⁹ про затвердження своєї Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей. Концепція фокусується на соціо-економічному розвитку КТ Донецької та Луганської областей. Вона сприятиме створенню нових робочих місць та мобілізації спільнот шляхом ідентифікації локацій та кластерів для пріоритетного розвитку. Очікується запровадження податкових пільг для підприємців та розвиток інфраструктури. Це має бути зроблено у відповідності до триваючої реформи децентралізації. Заснована на Концепції, комплексна Стратегія²⁰ економічного розвитку Донецької та Луганської областей має бути розроблена до квітня 2021 року.

КОНТАКТИ

Ел.пошта: ukrki@unhcr.org, Тел: +38 044 288-9710

ПОСИЛАННЯ

УВКБ ООН в Україні: <https://www.unhcr.org/ua/> - Twitter: www.twitter.com/UNHCRUkraine

Facebook: www.facebook.com/UNHCRKyiv - Flickr: www.flickr.com/photos/unhcr_ukraine

¹⁷ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70666

¹⁸ Повний текст новини знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): https://mtot.gov.ua/ua/minreintegracii-planue-zabezpechiti-novim-jitlom-ponad-300-rodin-vpo-z-derjbjudjetu?fbclid=IwAR36dAxwqZPPjDhJKFsT4qgZg7pb95p-3MmiW-xRMmUU7_os_TFx9gfaAGg

¹⁹ Повний текст знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1660-2020-p#Text>

²⁰ Повний текст новини знаходиться у вільному доступі онлайн (українською мовою): <https://mtot.gov.ua/ua/strategija-ekonomichnogo-rozvitku-donbasu-bazuvatimetsja-na-rozvitku-gromad>